

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **POHOTOVOŠŤ, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou F. P., s.r.o., so sídlom v B., proti povinnej **A. N.**, bývajúcej v P., **o vymoženie 314,43 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Partizánske pod sp.zn. 6 Er 509/2009, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 13. júla 2012 sp.zn. 4 CoE 537/2011, takto

r o z h o d o l :

Návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.

Dovolanie oprávnenej **o d m i e t a**.

Povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Súdny exekútor žiadosťou doručenou na Okresný súd Partizánske 23. decembra 2009 požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov /ďalej len „Exekučný poriadok“/), a to na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom v Bratislave, Karloveské rameno 8, IČO : X., zo 6. októbra 2009, sp.zn. SR 12673/09. Okresný súd Partizánske poverením z 29. januára 2010 č. 5305 014277* poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na základe uvedeného exekučného titulu.

Okresný súd Partizánske uznesením z 18. augusta 2011, č.k. 6 Er 509/2009-27 exekúciu zastavil. Vychádzal zo zistenia, že medzi oprávnenu a povinnou bola uzavretá zmluva o úvere, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy. Súčasťou zmluvy sú aj všeobecné

podmienky, v ktorých sa nachádza rozhodcovská doložka, na podklade ktorej v spore medzi účastníkmi rozhodol rozhodcovský súd. Rozhodcovskú doložku v zmluve uzavretej medzi dodávateľom a spotrebiteľom, na podklade ktorej veriteľ – dodávateľ iniciuje voči spotrebiteľovi rozhodcovské konanie a ktorá nebola dojednaná individuálne po vzniku sporu medzi účastníkmi zmluvy, súd považoval za neprijateľnú (nekalú) podmienku v spotrebiteľskej zmluve a z toho dôvodu za absolútne neplatnú. Z dôvodu absolútnej neplatnosti rozhodcovskej doložky nemôže byť na podklade takejto doložky vydaný rozhodcovský rozsudok spôsobilým exekučným titulom. Z uvedených dôvodov, použijúc eurokonformný výklad ustanovení na ochranu spotrebiteľa, interpretačné pravidlo podľa ustanovenia § 54 Občianskeho zákonníka (v pochybnostiach v prospech spotrebiteľa), rešpektujúc ustálenú judikatúru súdov vyššieho stupňa, súd exekúciu v súlade s § 57 ods. 2 Exekučného poriadku s poukazom § 45 ods. 1, 2 Zákona o rozhodcovskom konaní pre rozpor exekučného titulu so zákonom ex offa v plnom rozsahu zastavil.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie oprávnenej uznesením z 13. júla 2012 sp.zn. 4 CoE 537/2011 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 ods. 1, 2 potvrdil. Plne sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že v prejednávanej veci sa jedná medzi účastníkmi o spotrebiteľský vzťah v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľskom úvere. Námietku oprávnenej, že povinnej bol poskytnutý úver na výkon povolania, považoval za neopodstatnenú. Uviedol, že v danej veci je nepochybné, že povinná je a aj v čase uzavretia zmluvy bola spotrebiteľom. Účel poskytnutých peňažných prostriedkov na povolanie nebol v konaní spoľahlivo preukázaný. Konštatoval, že v prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ). Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne – spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť – resp. nie je len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy (poskytnutí úveru) na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je povolanie odberateľa a aký konkrétny súvis s takýmto povolaním či predmetom činnosti odberateľa vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má. Oprávnená (ako veriteľ) okrem svojho tvrdenia, že povinnej bol poskytnutý úver na výkon povolania, nepredložila žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali opak. S poukazom na interpretačné ustanovenie § 54 Občianskeho zákonníka bol namieste pri pochybnostiach o obsahu zmluvy výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, t.j. že dôkazné

bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, bol na oprávnenom (ako veriteľovi). K námietke oprávnenej o aplikácii Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 v danej veci, keď smernice vydávané v rámci tzv. európskeho práva sú pre členské štáty záväzné, len pokiaľ ich členský štát neimplementuje do svojho právneho systému, odvolací súd uviedol, že podľa článku 288 Zmluvy o Európskej únii smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, pokiaľ ide o výsledok, ktorý sa má dosiahnuť. Členské štáty majú širokú možnosť voľby, akú formu implementácie príslušnej smernice do svojho právneho poriadku zvolia. Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách bola implementovaná do slovenského právneho poriadku dňom 1. apríla 2004 zákonom č. 150/2004 Z.z. z 2. marca 2004, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (do ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka). Súd prvého stupňa však okrem toho, že skúmal povahu plnenia priznaného v rozhodcovskom rozsudku i z pohľadu uvedenej smernice, toto plnenie posudzoval aj podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, teda aplikoval aj správny právny predpis, do ktorého bola táto smernica implementovaná. Rovnako sa odvolací súd stotožnil so stanoviskom súdu prvého stupňa v tom smere, že rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou, nakoľko spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej, v dôsledku čoho predložený rozhodcovský rozsudok vzhľadom na absenciu právomoci rozhodcu v danej veci konať, a to s poukazom na neplatnosť rozhodcovskej doložky, nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie oprávnená. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Taktiež navrhla, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní. Svoje dovolanie odôvodnila ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a § 237 písm. a/ O.s.p., že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci, ustanovením § 237 písm. d/ O.s.p., že v tejto veci sa už právoplatne rozhodlo, ustanovením § 237 písm. e/ O.s.p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný a ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., že jej súd svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom. Ďalej uviedla, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), keď súd nedostatočne zistil

skutkový stav, pretože nevykonala náležité dokazovanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Svoju argumentáciu v dovolaní podrobne a rozsiahlo rozvinula. K uvedeným dôvodom dovolania uviedla, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom posúdení rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve uzatvorenej medzi oprávnenou a povinnou. Podľa dovolateľky odvolací súd sa odvoláva na nekonkrétne ustanovenia smernice Rady 93/13/EHS a vnútroštátne právne normy, ktoré upravujú režim spotrebiteľských zmlúv. Takéto právne posúdenie trpí základnými vadami jeho nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti, čím porušuje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Podľa názoru dovolateľky závery odvolacieho súdu, že rozhodcovská doložka spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán ku škode spotrebiteľa, že žaloby, ktorých cieľom je uspokojenie nárokov z úverových zmlúv podáva v zásade len veriteľ úverového vzťahu na ním zvolený rozhodcovský súd, a že spotrebiteľ si len s ťažkosťou mohol byť vedomý následkov uzavretia rozhodcovskej doložky, a preto vzhľadom na jeho úroveň informovanosti a vyjednávaciu silu nemožno spravodlivo požadovať, aby porozumel jej významu, nie sú zdôvodnené a preukázané, predstavujú nepreukázanú domnienku súdu, ktorá nemá základ v právnych a skutkových súvislostiach. Namietala, že podľa právnej doktríny smernica nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie, pretože je adresovaná iba členským štátom a nie všetkým fyzickým a právnickým osobám. Podľa dovolateľky, ak bola smernica prebratá do slovenského právneho poriadku správne a včas, je nutné aplikovať slovenskú právnu úpravu. V zmysle rozsudku Súdneho dvora EÚ z 26. februára 1986, Marshall, samotná smernica nemôže ukladať povinnosti jednotlivcovi, takže sa na ňu ako takú nemožno odvolávať. Súd prvého stupňa ani odvolací súd sa nevysporiadali najmä s judikatúrou Súdneho dvora EÚ a nezdôvodnili, prečo priamo aplikovali ustanovenia smernice Rady 93/13/EHS. Smernica podľa dovolateľky nepovažuje riešenie sporov zo spotrebiteľských zmlúv v rozhodcovskom konaní za ustanovenie neprimerané a opačné závery oboch súdov sú ich nepreukázanou domnienkou. Ďalej dovolateľka poukázala na znenie smernice Rady 93/13/EHS ustanovení ods. 1 písm. q/ jej prílohy v slovenskom, anglickom, českom, poľskom, nemeckom, a francúzskom jazyku a uviedla, že ustanovenie slovenskej verzie uvedeného ustanovenia smernice je nesprávne. Text únievého predpisu je potrebné skúmať vo všetkých jeho úradných jazykových verziách a vziať do úvahy skutočný úmysel zákonodarcu a cieľ samotného predpisu. Pokiaľ je výklad ustanovenia práva Únie v jednotlivých jazykových verziách odlišný, musí byť toto ustanovenie vykladané podľa všeobecného významu a cieľa právnej úpravy, ktorej je

súčasťou. Súdny sa vo svojich rozhodnutiach vôbec nevysporiadali s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nezdôvodnili, prečo považujú rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v zmluve o úvere. Dovolateľka mala za to, že v danom prípade je nutné požiadať o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte tohto sporu Súdny dvor Európskej únie. Poukázala aj na nález Ústavného súdu SR z 12. apríla 2012, sp.zn.: IV. ÚS 95/2010-80. Uviedla, že Súdnemu dvoru Európskej únie by mala byť daná príležitosť komplexne posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv tak, aby účastníkov konania zbavilo právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho únievého práva a následnej aplikácii vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky.

Povinná, ani súdny exekútor sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania.

Návrh na prerušenie dovolacieho konania odôvodnila oprávnená poukázaním na obsah uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12. apríla 2012 sp.zn. IV. ÚS 95/2010, v ktorom boli zaujaté závery v otázke procesného postupu v súvislosti s (ne)predložením prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie a tiež zodpovednosti členského štátu za porušenie práva Európskej únie postupom a rozhodovaním vnútroštátneho súdu (pozri napríklad rozsudok z 30. septembra 2003 vo veci Köbler proti Rakúskej republike, C-224/01). Povinnosť predkladať prejudiciálne otázky Súdnemu dvoru Európskej únie sa vzťahuje na vnútroštátne súdy, proti rozhodnutiu ktorých nie je v konkrétnom prípade prípustné odvolanie, sťažnosť alebo dovolanie umožňujúce preskúmanie rozhodnutia v právnych otázkach súvisiacich s aplikáciou práva Európskej únie. Dovolateľka vyslovila názor, že v danom prípade má rozhodovať dovolací súd (súd, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva), preto je dovolací súd povinný predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie na prejudiciálne posúdenie otázky, ktoré oprávnená nastolila.

V súvislosti s posúdením dôvodnosti návrhu oprávnenej na prerušenie konania o jej dovolaní Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že podľa § 243c O.s.p. pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia. Podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie má Súdny dvor Európskej únie právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie. Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol. Ak sa táto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie. Túto povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke nemožno vykladať absolútne, t.j. že vnútroštátny súdny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke v zmysle čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

K otázke povinnosti vnútroštátneho súdneho orgánu predložiť predbežnú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa na základe predbežnej otázky položenej Corte suprema Cassazione vyjadril aj Súdny dvor Európskej únie. V rozsudku CILFIT, C – 283/81 publikovanom v Zbierke rozhodnutí Súdného dvora EÚ (ECR), str. 3415 uviedol, že „článok 177 tretí odsek Zmluvy EHS (teraz čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) sa má vykladať v tom zmysle, že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva, s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom rozumné pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva

Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva“.

V danom prípade rozhodnutia súdov nižších stupňov nespočívajú na aplikácii alebo interpretácii práva Európskej únie. Z rozhodnutí, ktorých zrušenia sa oprávnená podaním dovolania domáha, vyplýva, že o neprípustnosti a zastavení exekúcie bolo rozhodnuté z dôvodu absencie riadneho exekučného titulu, nakoľko rozhodcovský rozsudok bol vydaný rozhodcovským súdom na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky – rozhodcovskej doložky. Procesný postup súdov mal v danom prípade podklad najmä v ustanoveniach § 57 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, resp. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. Zo strany súdov nižších stupňov išlo teda v preskúmvanej veci výlučne o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že nie je daný žiadny dôvod, pre ktorý by malo byť vyhovené podanému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania. Predmetný návrh preto dovolací súd zamietol.

V ďalšom pristúpil dovolací súd k posúdeniu, či dovolanie oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 13. júla 2012 sp.zn. 4 CoE 537/2011 smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného

významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla oprávnená dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v ustanovení § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Dovolanie teda v zmysle týchto ustanovení nie je prípustné.

Dovolateľka v dovolaní namieta, že súdy rozhodli nad rámec zverenej právomoci (§ 237 písm. a/ O.s.p.)

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O.s.p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (viď bližšie § 7 ods. 2 O.s.p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O.s.p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

V danom prípade dovolateľka procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O.s.p. nevyvodzovala z toho, že súdy vôbec nemali konať a rozhodovať. Ich právomoc konať v exekučnom konaní nepopierala. Namietala, že súdy sa nesprávnou a ústavne nesúladnou interpretáciou § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a ustanovenia § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní postavili do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu, metódou, ktorá v rámci zverenej právomoci ako exekučným súdom neprináleží. Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľka namietala nesprávnu aplikáciu a výklad zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov a zákona o rozhodcovskom konaní, resp. namietala nesprávne právne posúdenie veci. Za týchto okolností dovolací súd dospel k záveru, že súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci, keď napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona (napr. z ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku). Námietka dovolateľky o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p. nie je dôvodná.

Podľa názoru oprávnenej došlo k konaní k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p. Tvrdí, že o tom, či sa predmetná exekúcia vykonáva na základe vykonateľného exekučného titulu, bolo už právoplatne rozhodnuté vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. So zreteľom na to dovolací súd osobitne skúmal, či v konaní nedošlo k dovolateľkou tvrdenej procesnej vade.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 159 ods. 1 O.s.p.). Len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova (§ 159 ods. 3 O.s.p.). Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku (§ 167 ods. 2 O.s.p.).

Prekážka rozsúdenej veci (*res iudicata*) patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania musí viesť k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb.

Zo spisu vyplýva, že súdny exekútor, ktorému oprávnená doručila návrh na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom v Bratislave, Karloveské rameno 8, IČO : X., zo 6. októbra 2009, sp.zn. SR 12673/09 požiadal súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd Partizánske následne poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie (viď poverenie z 29. januára 2010 č. 5305 014277*).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá námietku právoplatne rozhodnutej veci. Poverenie súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, je individuálny právno-aplikačný akt, ktorý má priame právne účinky len voči osobe súdneho exekútora. Ide o procesný úkon exekučného súdu adresovaný súdnemu exekútorovi, na základe ktorého súdny exekútor môže začať vykonávať exekúciu (§ 36 ods. 2 druhá veta Exekučného poriadku) a ktorým súdny exekútor preukazuje svoje oprávnenie vykonávať exekúciu (k tomu viď bližšie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. februára 2012 sp.zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp.zn. III. ÚS 254/2012).

Z uvedených dôvodov udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nezakladá prekážku *res iudicata* pre rozhodnutie exekučného súdu, ktoré v neskoršom štádiu exekučného konania založí na právnom závere, že exekučný titul pripojený k návrhu na vykonanie exekúcie nie je vykonateľný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo viacerých rozhodnutiach v iných právnych veciach uviedol, že exekučný súd má povinnosť počas celého exekučného konania skúmať, či sa vykonanie exekúcie navrhuje na podklade vykonateľného exekučného titulu (viď napríklad sp.zn. 1 Cdo 52/2010, 2 Cdo 269/2012, 3 Cdo 210/2011, 4 Cdo 52/2012, 5 Cdo 42/2012, 6 Cdo 135/2012 a 7 Cdo 162/2011). Rovnaký názor zastáva aj Ústavný súd Slovenskej republiky (viď napríklad sp.zn. I. ÚS 203/2011, II. ÚS 417/2011, IV. ÚS 456/2012), ktorý konštatoval, že „záver krajského súdu o oprávnení okresného súdu preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania, a nielen pred vydaním poverenia, plne korešponduje so zámerom zákonodarcu vyjadreným aj v iných ustanoveniach Exekučného poriadku, a nielen v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku“ (viď bližšie I. ÚS 410/2012). Právny názor dovolateľky, z ktorého v danom prípade vyvodzuje procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p., sa prieči podstate uvedeného konštatovania. Pokiaľ by bol predmetný názor oprávnenej správny, nebolo by už skúmanie vykonateľnosti exekučného titulu možné v tých (neskorších) štádiách exekučného konania, ktoré nasledujú po postupe exekučného súdu v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Je však v úplnom súlade s Exekučným poriadkom, ak exekúciu zastaví súd, ktorý vydal poverenie na vykonanie exekúcie, neskôr ale zistil, že tvrdený exekučný titul exekučným titulom nemôže byť.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že oprávnená neopodstatnene namieta, že v konaní pred súdmi nižších stupňov došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p.

Konanie nie je zaťažené ani vadou v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., lebo v predmetnej veci nebol zistený nedostatok návrhu na začatie konania. Exekučný súd totiž v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej bol povinný rozhodnúť do 15 dní od jej doručenia (§ 44 Exekučného poriadku). V tomto prípade z určujúceho – obsahového – hľadiska (§ 41 ods. 2 O.s.p.) zo strany oprávnenej ani nejde o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., ale o námietku inú, ktorú oprávnená uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu a právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Dovolateľka zastáva tiež názor, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

O odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) ako o dôvode zakladajúcom prípustnosť dovolania ide v prípade nesprávneho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým (postupom) sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania, ktoré mu priznáva platná právna úprava za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Dovolateľka v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta porušenie jej práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces v zmysle uvedených článkov nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces však nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

K odňatiu možnosti oprávnenej pred súdom konať a k porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd malo (podľa jej názoru) dôjsť tým, že súd prvého stupňa exekučné konanie zastavil, hoci pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky.

Dovolací sú dospel k záveru, že v predmetnej veci odvolací súd i exekučný súd správne posúdili splnenie podmienok pre zastavenie exekučného konania (po predchádzajúcom vydaní poverenia na vykonanie exekúcie).

Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený, a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej (resp. platnej) rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky).

Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v spotrebiteľskej veci, t.j. vo veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený právnou skutočnosťou - spotrebiteľskou zmluvou) súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom a v danom prípade aj s ustanovením § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní. V tejto súvislosti treba uviesť, že uplatnený postup a prijaté právne závery vyplývajú z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR (viď napr. uznesenie z 10. októbra 2012, sp.zn. 6 Cdo 105/2011).

Takéto oprávnenie má exekučný súd aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní. V prípade zisteného nedostatku v tomto smere je exekučný súd oprávnený konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd napĺňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 18. septembra 2012, sp.zn. 5 Cdo 230/2011.

V preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní správne konštatovali neprijateľnosť a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej. Dovolací súd sa stotožňuje so závermi odvolacieho a exekučného súdu a v podrobnostiach na ne poukazuje.

Oprávnená v dovolaní tiež namietala, že súdy vykonali dokazovanie listinnými dôkazmi bez nariadenia pojednávania a bez jej účasti. Rovnako im vytýka, že v súvislosti s tým jej znemožnili vyjadriť sa k vykonaným dôkazom.

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pri tom medziiným skúma, či je exekučný titul formálne a materiálne vykonateľný. Exekučný súd v tomto štádiu (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu, nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.) – postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či daný exekučný titul je formálne a materiálne vykonateľný, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Pokiaľ pre záver o tom, či určité rozhodnutie je alebo nie je vykonateľný exekučný titul môže dospieť exekučný súd pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku aj len na základe údajov vyplývajúcich zo spisu, obdobne, teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného, môže dospieť k tomuto záveru aj v neskorších štádiách exekučného konania.

So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľka neopodstatnene vyvodzuje existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. z toho, že súdy rozhodli bez „dokazovania“, nariadenia pojednávania a jej osobnej účasti.

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že nie je dôvodná ani námietka dovolateľky týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je

pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávajúcu vec, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijatý záver o splnení podmienok na zastavenie exekúcie zrozumiteľne a v potrebnom rozsahu vysvetlil.

Odvolačný súd v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu doplnil ďalšie dôvody, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Taktiež vysvetlil, prečo sa nestotožnil s námietkami oprávnenej uvedenými v odvolaní. Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo tak odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany oprávnenej. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p., v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie oprávnenej odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. júna 2013

JUDr. Vladimír M a g u r a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová